

KİMK SİSTEMİNDE MERKEZİ UYUMLAŞTIRMA BİRİMLERİNİN EĞİTİM FAALİYETLERİ

Nuray DENİZ

Devlet Bütçe Uzmanı
nuray@bumko.gov.tr

“Gideceğiniz yeri bilmiyorsanız vardığınız yerin önemi yoktur. P.DRUCKER”

Uluslararası standartlar ve Avrupa Birliği uygulamalarıyla uyumunu sağlamak amacıyla mali yönetim ve kontrol sistemimiz 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunuyla yeniden düzenlenmiş, 01.01.2006 tarihinden itibaren tüm hükümleriyle yürürlüğe girmiştir.

5018 sayılı Kanun, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerden oluşan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrolünü kapsamaktadır.

Kanunla, geleneksel kamu mali yönetimi yaklaşımı terkedilmiş, bunun yerine katılımcı, şeffaf ve hesap verebilen, stratejik planlama ve performansa dayalı bir yönetim ve sistem odaklı denetim yaklaşımını benimseyen kamu mali yönetim sistemine geçilmiştir. Bu

kapsamda, uluslararası standartlar ve Avrupa Birliği iyi uygulama örnekleriyle de uyumlu bir şekilde yönetim sorumluluğuna dayalı bir iç kontrol sistemi kurulmuş, bu çerçevede mali yönetim ve kontrole ilişkin görevler ile iç denetim faaliyeti kamu idarelerine devredilmiştir.

Kanunun 55 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki görev ve yetkiler çerçevesinde mali yönetim ve iç kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemlerin Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemlerin ise İç Denetim Koordinasyon Kurulunca belirleneceği, geliştirileceği, uyumlaştırılacağı ve bu birimlerin ayrıca sistemlerin koordinasyonunu sağlayarak, kamu idarelerine rehberlik hizmeti vereceği hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanunla Maliye Bakanlığınca verilen mali yönetim ve iç kontrol merkezi uyumlaştırma görevi Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir.

5018 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte, Bakanlığımız tarafından, yeni kamu mali yönetim ve kontrol sistemine ilişkin bilgilendirme ve yönlendirme çalışmaları gerçekleştirilmiş, AB ve uluslararası projelerden de yararlanarak bu kapsamda bir dizi eğitim, seminer, konferans, panel, yurtdışı staj ve çalışma ziyaretleri, çalıştaylar vb. faaliyetler düzenlenmiştir.

1. Gerçekleştirilen eğitimler

Maliye Bakanlığından ve ilgili mevzuatında performans programı hazırlaması öngörölen 44 kamu idaresinden toplam 117 personele, 2007 yılında, “Performans Yönetimi ve Bütçeleme”, “Performans Programlarının Hazırlanması” ile “Performans Ölçümü ve Değerlendirilmesi” konularında eğitim verilmiştir. Söz konusu eğitimde, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımı, plan-program ve bütçe ilişkisinin kurulması, mali saydamlık ve hesap verebilirliğin sağlanması gibi ilkeler ile çıktı-sonuç odaklı kaynak tahsisinin gerçekleştirilmesi kapsamında sunumlara yer verilmiştir¹.

Ayrıca, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ilişkin olarak kamu mali yönetim ve iç kontrol sistemi ve uygulamaları hakkında, 2006 ve 2007 yıllarında kamu idarelerinin üst yöneticilerine, harcama yetkililerine, gerçekleştirme görevlilerine ve mali hizmetler birimlerinin görevlilerine sunumlar yapılmış, böylelikle kamu idarelerinin sisteme uyumunun sağlanması hedeflenmiştir².

5018 sayılı Kanunun Geçici 5 nci maddesi uyarınca kamu idarelerine atanan iç denetçilere Bakanlığımız tarafından birincisi mesleki, diğer mevzuat eğitimi olmak üzere iki dönem halinde toplam üç aylık sertifika eğitimi verilmektedir. Bu kapsamda düzenlenen eğitimlere bugüne

kadar 7 grup halinde 802 iç denetçi mesleki eğitime, 657 iç denetçi hem mesleki hem de mevzuat eğitimi tamamlamış, bunlardan 522 iç denetçi ise eğitim programı sonunda sertifikalarını alarak idarelerde görevlerini yerine getirmeye başlamıştır³.

Yeni sistemin Avrupa Birliği müktesebatına uyumunu sağlamak amacıyla Fransa Ekonomi Maliye ve Endüstri Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından “Türk Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Sisteminin Avrupa Birliği Uygulamaları ve Uluslararası Standartlarla Uyumlaştırılması” konulu bir eşleştirme projesi gerçekleştirilmiştir. Bu proje kapsamında, Maliye Bakanlığı ve 5 pilot idareden 480 personele yönelik olarak, iç kontrol ve iç denetim alanlarında 2005 yılının Mart ayından 2006 yılı sonuna kadar bir dizi eğitimler, konferans, seminer ve paneller düzenlenmiş, yurtdışı stajlar ve çalışma ziyaretleri gerçekleştirilmiştir⁴.

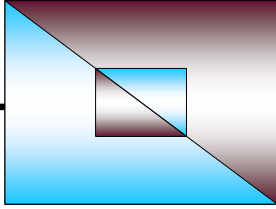
Yine Bakanlığımız tarafından Hollanda Maliye Bakanlığı ile birlikte 2004 yılından itibaren yürütölen MATRA Projesi çerçevesinde bütçeleme ve iç kontrol alanlarında konferanslar,

¹ Daha ayrıntılı bilgi için www.bumko/PEB adresinden “Eğitim” menüsü incelenebilir.

² Daha ayrıntılı bilgi için www.bumko/kontrol adresinden “Eğitim” menüsü incelenebilir.

³ Daha ayrıntılı bilgi için www.bumko.gov.tr/DENETIM adresinden “Eğitim” menüsü incelenebilir.

⁴ Daha ayrıntılı bilgi için www.bumko/kontrol adresinden “Eğitim” menüsü incelenebilir.

seminerler ve çalıştaylar ile yurtdışı çalışma ziyaretleri düzenlenmiştir. Bu kapsamda, Hollanda ve Türkiye’de mali hizmetleri yürüten birimlerin mali yönetim ve kontrol sistemindeki fonksiyonları, çok yıllık bütçeleme çerçevesi ile iç kontrol ve risk yönetiminin karşılaştırmalı olarak açıklanması, Hollanda’da yönetim bilgi sistemi ile program ve performans esaslı bütçeleme uygulamaları ve her iki ülkedeki idari süreçlerin simulasyon yöntemi ile sunulması konularında 114 kamu idaresinin mali hizmetler birimlerinde görevli yöneticiler ile Genel Müdürlüğümüz uzmanlarına eğitimler verilmiştir.

MATRA Projesi kapsamında, 18–22 Kasım 2007 tarihleri arasında Hollanda’nın Lahey (Den Haag) kentine Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü ile kamu idarelerinin strateji geliştirme birimlerinden 9 kişilik bir ekibin katılımı ile çalışma ziyareti düzenlenmiştir. Bu çalışmada Bakanlıkların ekonomik ve mali işler birimleri ile Maliye Bakanlığı arasındaki ilişkiler incelenmiş, bütçe süreci ele alınmış, Hollanda’daki eğitim sistemi hakkında bilgi edinilmiş, üniversitelere ve diğer eğitim kurumlarına kaynak ayrılması konusunda çeşitli ilkeler ve yöntemler konusunda bilgi sahibi olunmuştur.

2. Planlanan eğitimler

5018 sayılı Kanunun Geçici 2 nci ve Geçici 17 nci maddeleri ile 5436 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin altıncı fıkrasına göre ihdas edilip kurumlara tahsis edilen Mali Hizmetler Uzmanı unvanlı kadrolara atama yapılmak üzere Maliye Bakanlığınca geçiş sınavı yapılmış ve 5436 sayılı Kanunla kurulan Strateji Geliştirme

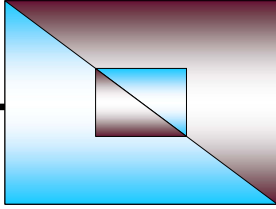
Birimlerinin Mali Hizmetler Uzmanı kadrolarına atamalar gerçekleştirilmiştir.

Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne hazırlanan Mali Hizmetler Uzmanlığı Yönetmeliğinin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında; “Uzmanlar mesleki yeterliliklerinin sürekliliğini ve geliştirilmesini sağlamak üzere, her üç yılda idareler tarafından 100 saatten, Bakanlık tarafından ise 60 saatten az olmamak üzere düzenlenecek programlar dâhilinde eğitime tabi tutulurlar.” denilmektedir. Bu çerçevede, geçiş sınavı ile atanan mali hizmetler uzmanlarına yönelik olarak Haziran-Eylül 2008 döneminde eğitim verilmesi planlanmaktadır.

Yeni mali yönetim ve kontrol sistemine yönelik olarak kamu idarelerinin üst yöneticileri ile mali hizmetler birim yöneticilerine bilgi verilmesi amacıyla 2008 yılında bir dizi konferans düzenlenmesi planlanmaktadır.

5018 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi gereğince performans programı hazırlamakla yükümlü kamu idarelerinin mali hizmetler birim yöneticileri ve uzmanlarına yönelik olarak 2008 yılında “Performans Esaslı Bütçeleme” konulu 2 günlük bir eğitim programının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Yine kamu iç denetim sistemine yönelik olarak 2008 yılında 168 üst yönetici için konferans düzenlenmesi planlanmaktadır. Bu konferansta ağırlıklı olarak denetim alanında dünyadaki gelişmeler, Türk Kamu Mali Yönetim ve kontrolü alanındaki gelişmeler, kamu iç denetiminde yaşanan gelişmeler, gelecek stratejisi ve kamu iç denetiminde “SWOT” Analizi konularına yer verilecektir.

İç Kontrol Bülteni

İÇ KONTROL MERKEZİ
UYUMLAŞTIRMA DAİRESİ

Nisan-Haziran/2008

Sayı 1

Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanıp AB'ye sunulan "Türkiye'de Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Sisteminin Güçlendirilmesi" adlı eşleştirme projesine 6 üye ülkeden alınan tekliflerin değerlendirilmesi sonucunda İngiltere ile işbirliği yapılmasına karar verilmiştir. Söz konusu projede Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü İç Kontrol Merkezi Uyumlaştırma Dairesi projenin Türkiye ayağını yürütecek, Başbakanlık, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı Strateji Geliştirme Birimleri ise pilot kuruluşlar olarak yer alacaklardır.

Bu proje kapsamında; mali yönetim ve kontrol sistemi için bir yol haritası hazırlanması, Maliye Bakanlığı Mali Yönetim ve Kontrol Merkezi Uyumlaştırma Biriminin ve pilot kuruluşlardaki Strateji Geliştirme Birimlerinin kapasitesinin artırılması iç kontrol iyi uygulamalarını geliştirmek amacıyla mali yönetim ve kontrol sisteminin uygulanmasını güçlendirmesi, eğitimler, stajlar ve eşleştirme ortağı olan ülkeye çalışma ziyaretleri yapılması ile üçüncül düzey mevzuatın hazırlanması ve gözden geçirilmesi öngörülmektedir.

Sonuç olarak, Kamu İç Mali Kontrol (KİMK) alanında sistemli ve sürekli bir eğitim faaliyeti yürütmek, Maliye Bakanlığının asli fonksiyonları arasına girmiş bulunmaktadır. KİMK sisteminin bir unsuru olan merkezi uyumlaştırma birimlerinin idarelerin uygulama kapasitelerini geliştirme görevi bulunmaktadır. Düzenlemelerin hayata geçirilmesi, bu alanda eğitilmiş personel eliyle gerçekleştirilebilecektir. Bu

kapsamda, eğitim ve rehberlik önemli bir unsur olarak öne çıkmaktadır. Maliye Bakanlığı bugüne kadar birçok eğitim, seminer, konferans ve benzeri etkinlikler düzenleyerek bu alandaki ihtiyacın giderilmesinde önemli rol oynamıştır. Bundan sonra da yürütülecek olan eğitim faaliyetleri KİMK sisteminin yerleşmesine ve sürdürülmesine katkı sağlayacaktır.

"Yapılırken heyecan duyulmayan işler başarılmaz." EMERSON